

Szczepienia COVID-19

Podstawowe informacje dla fizjoterapeutów i nie tylko

(stan na dzień 14 stycznia 2021 r.)

Termin dla fizjoterapeutów

14 stycznia 2021 r. minął termin zgłaszania personelu medycznego, w tym fizjoterapeutów, na szczepienia przeciwko COVID-19.

Osoby, które nie zgłosiły się do szpitala węzłowego w tym terminie, będą mogły zapisać się na szczepienie później w wybranym populacyjnym punkcie szczepień lub specjalnie utworzonym punkcie szczepień w szpitalu rezerwowym/prowadzącym szpital rezerwowy.

Specjalnie dla medyków od 12.01 zostaną otwarte dodatkowe punkty szczepień w szpitalach rezerwowych lub szpitalach macierzystych w 5 miastach: Warszawa, Wrocław, Gdańsk, Katowice, Poznań. Więcej informacji tutaj: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/komunikat-dla-osob-z-gr-0>

Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 14 stycznia 2021 r. zmieniające rozporządzenie w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii (Dz. U. z poz. 91)

(<https://dziennikustaw.gov.pl/D202100009101.pdf>)

ograniczyło katalog osób uprawnionych do szczepień w etapie 0 w stosunku do informacji zamieszczanych dotychczas m.in. na stronach gov.pl i przekazywanych na infolinii.

Zgodnie z ww. rozporządzeniem osobami uprawnionymi do szczepień w etapie 0 są następujące osoby:

1. osoby zatrudnione w podmiocie leczniczym:
 - a) wykonujące zawód medyczny (w tym fizjoterapeuci),
 - b) których praca pozostaje w bezpośrednim związku z udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej w tym podmiocie,
2. osoby wykonujące zawód w ramach działalności leczniczej jako praktyka zawodowa (w tym fizjoterapeutyczna),
 - a) wykonujące zawód medyczny
 - b) których praca pozostaje w bezpośrednim związku z udzielaniem świadczeń opieki zdrowotnej w tej praktyce,

3. przedstawiciele ustawowi dzieci urodzonych przed ukończeniem 37. tygodnia ciąży, które w dniu podania ich przedstawicielom ustawowym pierwszej dawki szczepionki przeciwko COVID-19 są hospitalizowane w podmiocie leczniczym i których przewidywany okres hospitalizacji będzie dłuższy od czasu wymaganego dla osoby poddanej szczepieniu do uzyskania optymalnej odporności na zakażenie wirusem SARS-CoV-2,
4. inne osoby zatrudnione w podmiocie wykonującym działalność leczniczą,
5. farmaceuci i technicy farmaceutyczni zatrudnieni w aptece ogólnodostępnej,
6. nauczyciele akademicy zatrudnieni w uczelni medycznej oraz doktoranci i studenci tej uczelni biorący udział, zgodnie z programem studiów, w zajęciach z udziałem pacjentów lub w trakcie których następuje kontakt z biologicznym materiałem zakaźnym,
7. osoby zatrudnione w jednostce organizacyjnej pomocy społecznej.

Fizjoterapeuci, którzy nie widnieją w wykazie określonym w ww. rozporządzeniu (m.in. fizjoterapeuci wykonujący zawód w placówkach niemedycznych) a zarejestrowali się do 14 stycznia 2021 r. i zostało im wystawione do tego dnia skierowanie na szczepienie ochronne przeciwko COVID-19, są uprawnieni, w okresie ważności tego skierowania, do poddania się temu szczepieniu.

Rejestracja

Rejestracja powinna się odbyć za pomocą formularza dostępnego pod linkiem: <https://szczepieniakadry.rcb.gov.pl/>. **Formularz wypełnia pracodawca. Fizjoterapeuci wykonujący zawód w ramach indywidualnej**

praktyki zawodowej zgłaszają się samodzielnie, również za pomocą tego formularza. W przypadku problemów z wypełnieniem formularza rekomendujemy kontakt z działem technicznym pod nr 19457.

Skierowanie

Skierowanie jest ważne 60 dni. Skierowanie można znaleźć na swoim Indywidualnym Profilu Pacjenta. Wystarczy się na nie zalogować. Wszystkie informacje są dostępne tutaj: <https://pacjent.gov.pl/>.

Uzyskanie skierowania w ramach grupy 0 przypisuje fizjoterapeutę trwale do tej grupy, bez względu na to, kiedy przystąpi on do szczepienia. Jeśli pierwsze skierowanie straci ważność po 60 dniach, wówczas fizjoterapeuta powinien poprosić o nowe skierowanie, dalej zachowując pierwszeństwo w dostępie do szczepienia.

Miejsce szczepienia

Szczepienia odbywają się w szpitalach węzłowych. Takich jednostek w całym kraju jest obecnie 509. Lista znajduje się pod tym linkiem: <https://www.gov.pl/web/zdrowie/znamy-szpitaly-w-ktorych-bedzie-szczepiony-personel-placowek-medycznych>.

Więcej informacji

Strony www:

- <https://www.gov.pl/web/szczepimysie>
- <https://kif.info.pl/szczepienia-przeciw-covid-19-dla-fizjoterapeutow/>

Infolinia pod nr 989

Telefon dla osób dzwoniących z zagranicy i operatorów nieobsługujących numerów specjalnych: **+48 22 62 62 989**

Informacje podstawowe o szczepionkach

W Polsce do szczepienia używa się tylko preparatu Pfizer/BioNTech (stan na 14 stycznia 2021 r.).

Szczepionka ta, jak każda inna, przeszła wszystkie wymagane badania i jest podawana wyłącznie po dopuszczeniu do obrotu przez wyspecjalizowane instytucje. W przypadku szczepionki na COVID-19 do minimum skrócono procedury rejestracyjne, ale badania wykonywano według najwyższych standardów bezpieczeństwa, podobnie jak w przypadku innych szczepionek. Szczepionki, tak jak pozostałe produkty lecznicze, przed wprowadzeniem na rynek wymagają uzyskania pozwolenia na dopuszczenie do obrotu. Wymagania dot. ich rejestracji są bardzo rygorystyczne.

W Polsce dopuszczeniem szczepionek do obrotu zajmuje się Prezes Urzędu Rejestracji Produktów Leczniczych, Wyrobów Medycznych

nych i Produktów Biobójczych (URPL). Decyzja może być także podjęta przez Radę Unii Europejskiej lub Komisję Europejską po przeprowadzeniu przez Europejską Agencję Leków procedury scentralizowanej.

W każdym przypadku pozwolenie na dopuszczenie do obrotu jest wydawane po ocenie stosunku korzyści do ryzyka. Następuje to na podstawie dokumentacji zawierającej dane zebrane w czasie prac nad produktem i badań klinicznych. Ocena ryzyka dotyczy jakości, bezpieczeństwa i skuteczności produktu leczniczego.

W przypadku COVID-19 dla szybkiego zapewnienia dostępności skutecznej i bezpiecznej szczepionki, skracane są terminy administracyjne. Te ułatwienia proceduralne nie obniżają obowiązujących wymogów dotyczących bezpieczeństwa i skuteczności szczepionki.

Mechanizm szczepionki na COVID-19

W odróżnieniu od tradycyjnych szczepionek (np. na grypę sezonową), szczepionki mRNA (a taka jest szczepionka przeciw koronawirusowi) mogą mieć krótszy okres produkcyjny. To efekt tego, że zamiast wstrzykiwać białka wirusowe, nasz organizm wykorzystuje instrukcje do samodzielnego ich tworzenia. Ponadto cząsteczki mRNA mają prostszą strukturę niż białka.

Za dopuszczenie do obrotu szczepionek pandemicznych odpowiada Komisja Europejska, po uzyskaniu pozytywnej rekomendacji Komitetu ds. Produktów Leczniczych Stosowanych u Ludzi (CHMP). EMA wdrożyła szereg mechanizmów wspierających prace rozwojowe nad szczepionkami przeciw COVID-19, przyspieszających proces dopuszczania do obrotu, takich jak: szybkie i bezpłatne doradztwo naukowe oraz szybką weryfikację i zatwierdzanie planu badań pediatrycznych.

Kwalifikacja do szczepienia

Pierwszym etapem szczepienia jest kwalifikacja przez lekarza, który podejmuje indywidualną decyzję o możliwości przeprowadzenia szczepienia na podstawie wywiadu i ogólnego stanu zdrowia pacjenta. To procedura analogiczna jak w przypadku innych szczepionek.

Przeciwwskazania

Bezpieczeństwo i skuteczność szczepionek przeciw COVID-19, w tym również w grupach ryzyka osób z chorobami przewlekłymi, są potwierdzone w badaniach klinicznych prowadzonych w licznych grupach uczestników. **Lista chorób przewlekłych, które nie są przeciwwskazaniem do szczepienia przeciw COVID-19 została zarekomendowana przez Radę Medyczną i będzie mogła podlegać aktualizacji wraz z pojawiającymi się nowymi dowodami naukowymi** oraz informacjami instytucji oceniających i dopuszczających na rynek szczepionki przeciwko COVID-19. Lista chorób współistniejących obejmuje: przewle-

klą chorobę nerek, deficyty neurologiczne (np. demencja), choroby płuc, choroby nowotworowe, cukrzyca, POChP, choroby naczyń mózgowych, nadciśnienie tętnicze, niedobory odporności, choroby układu sercowo-naczyniowego, przewlekłe choroby wątroby, otyłość, choroby związane z uzależnieniem od nikotyny, astmę oskrzelową, talasemię, mukowiscydozę, anemię sierpowatą.

Pacjenci, u których występują ww. choroby, mogą zgłosić się do lekarza podstawowej opieki zdrowotnej z prośbą o wystawienie e-skierowania niezależnie od grupy wiekowej, w jakiej się znajdują.

Forma podania

Szczepionka podawania jest w postaci iniekcji (zastrzyk) w mięsień naramienny.

Zalecenia po szczepieniu

W odniesieniu do szczepienia przeciw COVID-19 mają zastosowanie ogólne zasady dotyczące szczepień. Nie ma zalecenia, aby unikać określonych czynności, np. aktywności

fizycznej po szczepieniu. Decyzję podejmuje osoba, która została zaszczepiona, kierując się swoim samopoczuciem, stanem zdrowia, w porozumieniu z lekarzem czy pielęgniarką.

Zalecenia dla ozdowieńców

Zalecenia co do szczepień dla ozdowieńców będą wydane przed masowymi szczepieniami, ale w związku z tym, że przebycie COVID-19 nie jest przeciwwskazaniem, to fizjoterapeuci, u których potwierdzono zakażenie wirusem SARS-CoV-2 mogą również zgłosić się do szczepienia w terminie do 14 stycznia

2021 r. Dotyczy to również osób poddanych obecnie izolacji. Skierowanie na szczepienie jest ważne 60 dni, dlatego nie powinno być problemu z wykonaniem szczepień u grupy osób, u których istnieją czasowe przeciwwskazania do kwalifikacji do szczepienia.

Liczba zaszczepionych

410 000 osób

(stan na 14 stycznia 2021 r.)

32 500 000 osób

(stan na 14 stycznia 2021 r.)

Skutki uboczne szczepionki

Większość działań niepożądanych ma charakter łagodny lub umiarkowany i ustępuje w ciągu kilku dni od wystąpienia. Jeśli skutki uboczne takie jak, np. ból czy podwyższona temperatura są uciążliwe, można zażyć leki przeciwbólowe lub przeciwgorączkowe na bazie paracetamolu.

Najczęściej obserwowanymi działaniami niepożądanymi, czyli takimi, które mogą wystąpić u więcej niż 1 na 10 osób są:

ból w miejscu iniekcji

zmęczenie

ból głowy

ból mięśni

bóle stawów

dreszcze

gorączka

Często (u mniej niż 1 osoby na 10) mogą też pojawić się takie działania niepożądane jak:

obrzęk w miejscu iniekcji

zaczerwienienie w miejscu iniekcji

nudności

Najrzadziej (u mniej niż 1 osoby na 100) mogą wystąpić takie skutki uboczne jak powiększone węzły chłonne czy złe samopoczucie.

Zgodnie ze wskazaniami na ulotce, jakiegokolwiek objawy niepożądane należy zgłosić lekarzowi lub pielęgniarce. Dotyczy to również wszelkich skutków ubocznych, które nie zostały wymienione w ulotce. Swoje dolegliwości można też zgłosić za pośrednictwem strony internetowej lub aplikacji MHRA.

Co ważne, występowanie odczynów poszczepiennych jest indywidualną sprawą. Część objawów może się pojawić, ale wcale nie musi.

Skutki uboczne po przebyciu COVID-19

Powikłania po COVID-19 mogą trwać wiele miesięcy i mają różnorodną formę. Najczęstsze długotrwałe powikłania to:

- chroniczne zmęczenie
- duszność wysiłkowa
- zapalenie mięśnia sercowego
- tzw. mgła mózgowa. To niemedyczny termin używany do opisywania takich objawów, jak: dezorientacja, zapominanie, niezdolność do skupienia się i problemy z komunikacją.
- parestezja
- zaburzenia psychiczne.

Dowiedz się więcej

Informacje o szczepieniach:

- Komunikat Ministra Zdrowia - w sprawie produktu leczniczego Comirnaty (Plik: [komunikat_MZ.pdf](#))
- Comirnaty - charakterystyka produktu leczniczego (Plik: [Charakterystyka produktu leczniczego.pdf](#))
- Comirnaty - ulotka dla pacjenta (Plik: [Comirnaty_Ulotka_dla_Pacjenta.pdf](#))
- Skrócona informacja dla pacjenta, opracowana na podstawie oficjalnej ulotki znajdującej się w ChPL. (Plik: [Skrócona_informacja_dla_pacjenta.pdf](#))

Centers for Disease Control and Prevention
CDC 24/7: Saving Lives, Protecting People™

- Najnowsze informacje dotyczące zdrowia publicznego od CDC (Centers for Disease Control and Prevention)
<https://www.coronavirus.gov>

National Institutes of Health
Turning Discovery Into Health

- Najnowsze informacje badawcze z NIH (National Institutes of Health)
<https://www.nih.gov/coronavirus>

Artykuły:

- Artykuły odnoszące się do SARS-CoV-2 i COVID-19 w PubMed
<https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/?term=covid-19>

The NEW ENGLAND JOURNAL of MEDICINE

- Efficacy and Safety of the mRNA-1273 SARS-CoV-2 Vaccine (Plik: [NEJM.pdf](#))
Link do artykułu: <https://pubmed.ncbi.nlm.nih.gov/33378609/>
Autorzy: Lindsey R Baden 1, Hana M El Sahly 1, Brandon Essink 1, Karen Kotloff 1, Sharon Frey 1, Rick Novak 1, David Diemert 1, Stephen A Spector 1, Nadine Rouphael 1, C Buddy Creech 1, John McGettigan 1, Shishir Kehtan 1, Nathan Segall 1, Joel Solis 1, Adam Brosz 1, Carlos Fierro 1, Howard Schwartz 1, Kathleen Neuzil 1, Larry Corey 1, Peter Gilbert 1, Holly Janes 1, Dean Follmann 1, Mary Marovich 1, John Mascola 1, Laura Polakowski 1, Julie Ledgerwood 1, Barney S Graham 1, Hamilton Bennett 1, Rolando Pajon 1, Conor Knightly 1, Brett Leav 1, Weiping Deng 1, Honghong Zhou 1, Shu Han 1, Melanie Ivarsson 1, Jacqueline Miller 1, Tal Zaks 1, COVE Study Group

Inne linki:

Linki, w których znajdują Państwo analizy dotyczące rozwoju pandemii COVID-19 w Polsce.

- COVID-19 Projections
<https://covid19.healthdata.org/poland?view=total-deaths&tab=trend&fbclid=IwAR21WctO-IUKykoAcfKQ9iFP5NxsntDLxebmn3qMRnjd5FpCvJV-pFTV0>
- Quo vadis coronavirus - rekomendacje zespołów epidemiologii obliczeniowej na rok 2021
https://mocos.pl/pl/recommendations.html?fbclid=IwAR0zZwENXHKGqL0iqZ_1Mf8sLd-Cu0j6_3EeRz3xxAnd26oApLbRfE69hep8